

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Tapani, A. (2022) ”Ai sää oot vaan projekteissa” – projektit merkityksellistä korkeakoulutyöelämää rakentamassa. TAMK-blogi, 12.8.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/ai-saa-oot-vaan-projekteissa-projektit-merkityksellista-korkeakoulutyoelamaa-rakentamassa/>

”Ai sää oot vaan projekteissa” – projektit merkityksellistä korkeakoulutyöelämää rakentamassa

12.8.2022 — Arja Hautala

Pieni gallup korkeakoulu yhteisössä osoittaa, että projekteista koostuva työemme voi olla joko sitkeää pakkopullaa tai visionääristä tulevaisuuteen vaikuttamista. Kumpaan suuntaan kelkka kallistuu?

Jos projektityö on visionääristä vaikuttamista?

Onnistuneella projektilla on napakka visio ja tieto siitä, mitä oikeasti tavoitellaan. Projektitoimijoiden välillä vallitsee luottamus: asioista voidaan turvallisesti olla eri mieltä ja käydä jatkuviakin merkitysneuvotteluja, kunhan osoitetaan arvostusta ja kunnioitusta toista ja hänen osaamistaan kohtaan. Luottamusta rakentaa myös aito yhdessä tekeminen, jolloin opitaan toisen tavoista toimia ja ajatella. Vuorovaikutuksessa tapahtuva oppiminen edellyttää toimijoiden välistä työnjaon selkeyttä: tunnistetaan, keitä kuuluu ydintiimiin, projektiryhmään tai sidosryhmiin. Päähuomio yhdessä tekemisessä on, että näin toimimalla saadaan aikaan enemmän kuin kukaan toimija yksin. Tunnistetaan, että toimiva verkosto poikii uusia mahdollisuuksia.

Projektityö antaa aineksia opetukseen: se ehkäisee ”laitostumista” eli pitää opettajia kiinni muuttuvan maailman ilmiöissä. Projekteihin osallistumisen on koettu lisäävän työn merkityksellisyyttä. Projektityö on keino edistää yhteiskunnallista vaikuttavuutta, keino

yhdistää tieteellinen ja tutkittu tieto sekä käytännön kokemukset hankkeeseen osallistuvien toimijoiden ja yritysten kehittämiseen. Projektityön avulla hektisestä arjesta ”raivataan” tilaa kehittämiselle, joka muuten helposti hukkuu työn touhuun. Se tarjoaa myös mahdollisuuden pysähtyä arvioimaan omaa toimintaa.

Jos projektityö on sitkeää pakkopullaa?

Projektitoiminta voi olla myös sitkeää pureskeltavaa, jos sitä leimaa avoimuuden puute, erilaiset lähtökohdat, yksinäisen työnteon kulttuurit sekä projektitoiminnan arvostuksen puute. Merkityksellisyyttä nakertaa se, jos onnistumisista tai epäonnistumisista on vaikea puhua avoimesti. Erityisen haastavaa merkityksellisyydestä on pitää kiinni, jos motivaatiot ydintiimissä ovat kovin erilaisia, ihmisiä on painostettu mukaan tai ydintiimi on eri maihin ja instituutioihin hajautettu verkosto.

Korkeakouluissa projektien merkityksellisyyden haasteina ovat erityisesti yksinäisen työnteon kulttuuri, tavoitteiden moninaisuus tai jopa kompleksisuus, erittäin voimakas kiinnittyminen omaan asiantuntijuuden alaan sekä julkisen epäonnistumisen ja osaamattomuuden pelko, josta tulee helposti kollektiivinen oppimisen este. Projektityötä ei arvosteta korkeakoulukentässä välttämättä riittävästi, sen edellyttämää laajaa osaamista ja ammattitaitoa ei ymmärretä, ellei itse ole projektityössä toiminut.

”Vain” työtä?

Parhaimmillaan projektityö kytkee yhteen kompetenssin, autonomia ja kuulumisen (Deci & Ryan, 2000). Yhdessä tekeminen antaa mahdollisuuden oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, mikäli toiminnassa mahdollistuu aito yhteistyö, avoimuus ja työyhteisötasolle sopiva ”suora” puhe. Jos projektissa onnistuu omilla vahvuuksilla ja osaamisilla toimiminen, oma innostus, rajojen testaaminen ja välillä mukavuusalueiden ylittäminen, on mahdollista saada avartavia kokemuksia. Keskeistä toiminnalle on kytkeytyminen ”suurempaan” eli yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Näillä eväillä se ei siis voi olla ”vaan” työtä vaan merkityksellistä visionääristä tulevaisuuteen vaikuttamista.

Lähde:

Deci, E.L., Ryan, & R. M. 2000. The 'what' and 'why' of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11, 227-268.

Kirjoittaja: Annukka Tapani, yliopettaja, Pedagogiset ratkaisut, TAMK
Kuva: Unsplash, Jason Goodman